

Procesbeschrijving Handelingsgerichte Diagnostiek Passend Onderwijs Lelystad Dronten

Duurzame procesbeschrijving

Zowel de specialisten als de begeleiders werken binnen het Onderwijsloket volgens de richtlijnen van de Handelingsgerichte Diagnostiek. Dit stuk is ter verduidelijking van de werkwijze van de specialisten die diagnostisch onderzoek verrichten.

Wat is Handelingsgerichte Diagnostiek?

Het handelingsgericht werken en de handelingsgerichte diagnostiek (HGD) stellen het kind centraal en besteden aandacht aan de positieve kenmerken. Ouders en leerkrachten spelen een grote rol in de hele cyclus. Wat thuis werkt, kan ook op school werken. In de werkwijze van HGD wordt veel tijd en aandacht besteed aan de intakefase. Die zal hierna worden toegelicht. De methodiek Handelingsgericht werken (HGW) is gebaseerd op Handelingsgerichte diagnostiek (HGD). De uitgangspunten hiervan spelen een centrale rol binnen de werkwijze van de gedragsdeskundigen. HGD is doelgericht, flexibel, op maat en passend bij de situatie: beknopt als het kan, uitgebreid als het moet.

De zeven uitgangspunten voor de Handelingsgerichte Diagnostiek zijn als volgt (Pameijer & van Beukering, 2015):

1. De werkwijze is doelgericht
2. Het referentiekader is transactioneel
3. De onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling staan centraal
4. Leraren en ouders doen ertoe, evenals hun ondersteuningsbehoeften
5. Het positieve van de leerling, leraar, groep/klas en ouders is van groot belang
6. Diagnosten werken samen met de leerling, school en ouders
7. De werkwijze is systematisch en transparant

Deze uitgangspunten zijn uitgewerkt in vijf fasen: Intake, Strategie, Onderzoek, Integratie/aanbeveling en Advies.

Afweging psychodiagnostisch onderzoek

Voordat het onderzoek plaatsvindt voert de onderzoeker een korte screening uit, om te kijken of psychologisch onderzoek nodig is. Het is van belang dat de leerling besproken is binnen het ondersteuningsteam van de school. De onderzoeker doet dit d.m.v. een dossieranalyse evt. een observatie en/of een gesprek met school en ouders.

De fasen van HGD

Intake

In de intakefase hebben ouders en de leerkracht een belangrijke rol. Het actief betrekken van ouders in het diagnostisch proces speelt een grote rol in het tijdig onderkennen en behandelen van de problematiek.

De intakefase neemt een belangrijke plaats in de HGD:

- Binnen 3 weken is helder welke aanvullende vormen van (mogelijk) diagnostiek en hulp gewenst zijn
- Er is een samenwerkingsrelatie ontstaan tussen de hulpverlener en de hulpvrager / het systeem.
- voor Passend Onderwijs Lelystad Dronten : samenwerking aangaan en afstemmen met jeugdhulp (GGD, JGZ, enz) en de reeds ingezette trajecten.
- De reden van aanmelding, de hulpvragen, wensen en verwachtingen zijn in kaart gebracht.
- De ontwikkelings- en hulpverleningsgeschiedenis is in kaart gebracht.
- De kindfactoren, de omgevingsfactoren en de relationele factoren zijn in kaart gebracht.
- De informatie vanuit de intake mondt uit in onderzoeksvragen.

Strategiefase

Tijdens de strategiefase worden de relevante belemmerende en bevorderende kenmerken van de leerling, onderwijsleer- en opvoedsituatie. De onderzoeker weegt af hoe het diagnostisch traject eruit ziet. Moet er een onderzoek plaatsvinden, of kan de hulpvraag met bestaande informatie beantwoord worden.

Onderzoeksfase

Formuleren en beantwoorden van de onderzoeksvragen. Het onderzoeken van de vragen wordt gedaan met de door de onderzoeker gekozen onderzoeksmiddelen.

Integratie/aanbevelingsfase

In deze fase beschrijven we de diagnostische conclusie en de beschermende en belemmerende factoren die van invloed zijn. De onderwijsbehoeften van het kind worden beschreven. Er worden handelingsadviezen aan de leerkracht gegeven, zodat de leerkracht zijn onderwijs zo goed mogelijk kan afstemmen op de leerling.

Adviesfase

Hier worden de antwoorden van de onderzoeksvragen besproken. De aanbevelingen worden besproken, wat is haalbaar voor school en ouders? In gesprek wordt met de leerkracht afgestemd welke handelingsadviezen haalbaar zijn in de praktijk. Er worden met ouders, intern begeleider en leerkrachten afspraken gemaakt over het vervolg. Het verslag wordt per post opgestuurd naar ouders en school. Een week later wordt het evaluatieformulier naar ouders en school per mail verstuurd. Na 4 weken vindt er telefonisch contact plaats tussen de onderzoeker en school om te vragen hoe het gaat met de leerling/leerkracht en/of de adviezen implementeerbaar zijn.

Bron: Pameijer, N. & Beukering, T. van. (2015) *Handelingsgerichte diagnostiek in het onderwijs*. Leuven: Acco.

